

Akademia Młodego Ekonomisty

Strategie inwestycyjne na rynku kapitałowym

Inwestowanie na rynku

Bartek Majewski

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

11 października 2011 r.

Organizatorzy

Partner gospodarczy

AKADEMIA MŁODEGO EKONOMISTY

WWW.GIMVERSITY.PL

JAK POMNAŻAĆ BOGACTWO?

- Oszczędzanie
 - Inwestowanie
 - Spekulacja
-

JAK MAM OSZCZĘDZAĆ?

1. Rozsądne wydawanie pieniędzy
 2. Rezygnacja z części konsumpcji
 3. Ochrona posiadanego bogactwa
-

FORMY OSZCZĘDZANIA

- „Skarpeta”
 - Rachunek bankowy
 - Lokata bankowa
 - Konto oszczędzające
 - Obligacje
-

CZYM JEST INWESTYCJA?

- INWESTYCJA = OSZCZĘDZANIE + RYZYKO
 - Aby inwestować potrzebujemy oszczędności
 - Nie ma pewnych inwestycji
-

FORMY INWESTYCJI

- Własne przedsiębiorstwo
 - Udziały w spółce
 - Akcje przedsiębiorstw
 - Fundusze inwestycyjne

 - Złoto, sztuka, nieruchomości, rozwój kompetencji
-

SPEKULACJA

SPEKULACJA

- Bardzo wysokie ryzyko
 - Krótki okres
 - Oderwanie od „fundamentów”
 - Przewidywanie trendów
 - Duży zysk lub duża strata
 - Częste wykorzystanie kredytów
-

SPEKULANT - DOBRY CZY ZŁY?

Spekulant na rynku kapitałowym to określenie neutralne

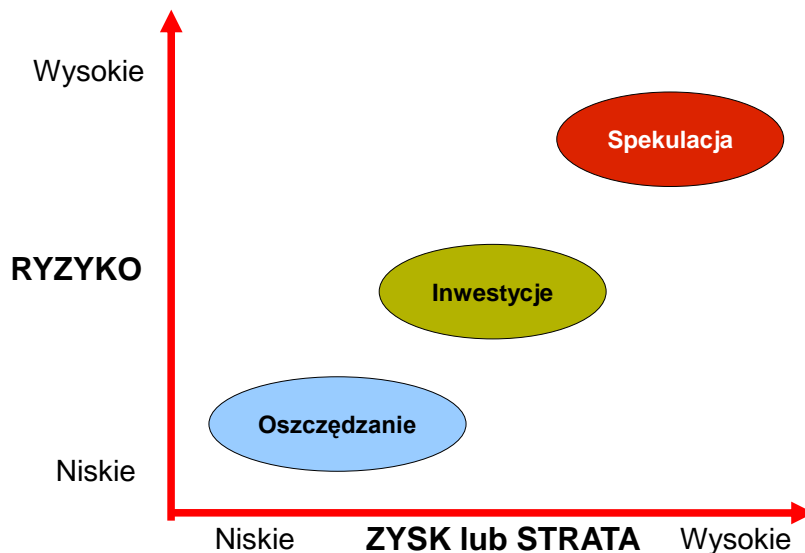
Dostarcza płynności
Bez spekulantów inwestorzy ryzykowaliby
znacznie więcej

Zwiększa chwiejność kursów
Zwiększa ryzyko

FORMY SPEKULACJI

- Akcje
 - Obligacje
 - Waluty
 - Złoto
 - Nieruchomości
 - Sztuka
 - Towary
 - i wiele innych
-

RYZIKO

INWESTYCJE \neq HAZARD

INWESTYCJE:

- Wydatki pozostawiają trwały efekt
- Ryzyko – efekt uboczny biznesu
- W długiej perspektywie wszyscy zyskują

HAZARD:

- Żadnych trwałych efektów – tylko emocje
- Ryzyko – warunek konieczny zabawy
- W długiej perspektywie zyskuje tylko kasyno

CO DLA LENIWYCH?

- **SPEKULACJA**
 - Konieczność ciągłego śledzenia zmian cen
 - Poszukiwanie okazji krótkookresowych
 - **INWESTYCJE**
 - Sprawdzanie sensowności inwestycji – finanse, plany, strategia, pozycja na rynku firmy
 - Poszukiwanie dobrych firm
 - **OSZCZĘDZANIE**
 - Dobra stopa procentowa
 - Systematyczność
-

PROCENT SKŁADANY

Wkład 5 000 zł za kilka lat

	5%	8%	10%	15%
1 rok	5 250 zł	5 400 zł	5 500 zł	5 750 zł
5 lat	6 381 zł	7 347 zł	8 053 zł	10 057 zł
10 lat	8 144 zł	10 795 zł	12 969 zł	20 228 zł
25 lat	16 932 zł	34 242 zł	54 174 zł	164 595 zł
40 lat	35 200 zł	108 623 zł	226 296 zł	1 339 318 zł

INWESTYCJE GIEŁDOWE

Racjonalny inwestor

Działa zawsze tak, aby zmaksymalizować swoje zyski

Nie ulega wpływowi emocji

Nie ulega naciskowi ze strony zbiorowości innych graczy

Kieruje się wyłącznie informacjami wynikającymi z rzetelnych analiz finansowych

Praktyka

vs.

Wybór?

- analiza fundamentalna
- analiza techniczna
- analiza mieszana

Dlaczego nie zawsze się udaje?

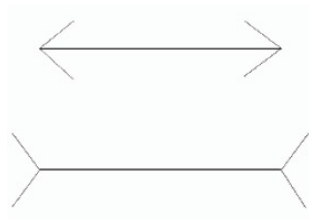
Popęniają błędy,

Ulegają różnym złudzeniom,

Poddają się swoim złudzeniom i emocjom,

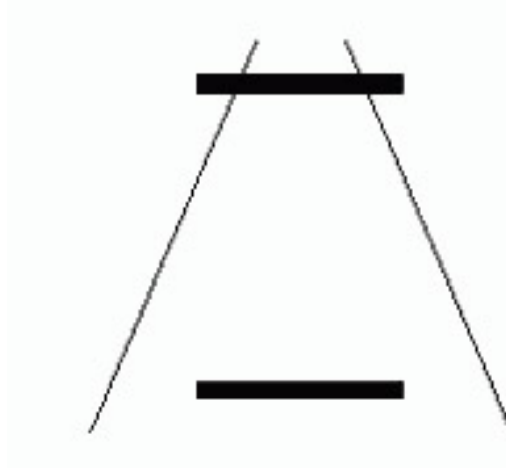
Porównują się z innymi ludźmi.

Złudzenie Müllera-Lyera

Który odcinek jest dłuższy?

Złudzenie Ponza

Który z poziomych odcinków jest dłuższy?

Błędy na rynku kapitałowym

Skłonności poznawcze inwestorów

Nierespektowanie prawa regresji do średniej

Inwestorzy indywidualni są skłonni stawiać na kontynuację trendów, podczas gdy eksperci budują strategię inwestycyjne w oczekiwaniu na regresję kursów do średniej

Sentyment inwestycyjny

Złudzenie gracza

Kulka w ruletce pamięta na jakich polach stawała wcześniej

Skłonności poznawcze inwestorów

Nadmierna pewność siebie

Złudzenie kontroli

Wybór

Sekwencja wyników

Znajomość problemu

Informacja

Zaanagażowanie

Skłonności poznawcze inwestorów

Efekt myślenia wstecznego

Heurystyka zakotwiczenia

Heurystyka dostępności

Skłonności motywacyjne inwestorów

Efekt unikania strat i efekt utopionych kosztów

Co wybierzesz?

pewne 2 400 zł

otrzymanie z prawdopodobieństwem 25% kwoty równej 10 000 zł

Przykład nr 1: wybór racjonalny

pewne otrzymanie kwoty 2 400 zł ?

$$WO_1 = 1 \cdot 2400 = 2400$$

otrzymanie z prawdopodobieństwem 25% kwoty równej 10 000 zł lub z prawdop. 75% nieotrzymanie niczego?

$$WO_2 = 0,25 \cdot 10000 + 0,75 \cdot 0 = 2500$$

**Racjonalny inwestor wybierze opcję nr 2.
W eksperymencie 84% osób wybrało nr 1.**

Przykład nr 2: Co wybierzesz?

stratę z całkowitą pewnością (prawdop. 100%)
kwoty 7 500zł?

stratę z prawdopodobieństwem 75% kwoty
równiej 10 000zł (25% szans, że nic nie stracisz)?

Przykład 2: wybór racjonalny

stratę z całkowitą pewnością (prawdop. 100%) kwoty
7500zł?

$$WO = 1 * (-7500) = -7500$$

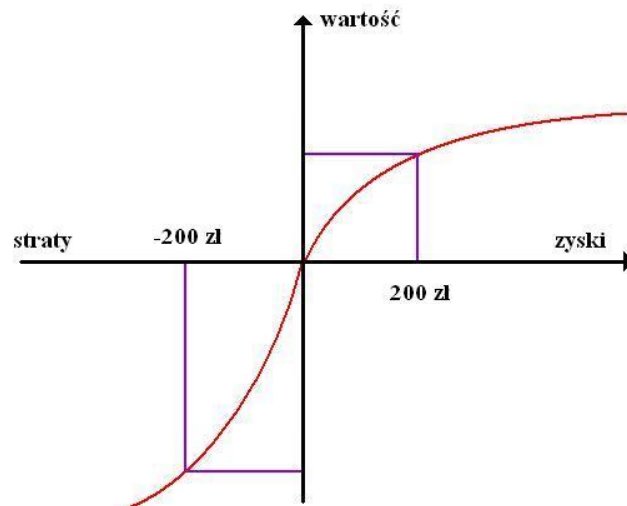
stratę z prawdopodobieństwem 75% kwoty równiej
10000zł (25% szans, że nic nie stracisz)?

$$WO = 0,75 * (-10000) + 0,25 * 0 = -7500$$

**Dla racjonalnego inwestora nie ma znaczenia,
który wariant wybrać.**

W eksperymencie 87% osób wybrało opcję nr2.

Teoria perspektywy (Kahneman i Tversky, 1979)

Skłonności motywacyjne inwestorów

Księgowanie umysłowe

Ludzie segregują różne rodzaje inwestycji i każdą rozpatrują oddzielnie analizując zyski/straty (jednoczesna lokata i kredyt)

Skłonności motywacyjne inwestorów

Efekt posiadania

Inwestorzy są skłonni przetrzymywać te papiery wartościowe, które już posiadają

Efekt status quo

Efekt przywiązania

Skłonności motywacyjne inwestorów

Pułapki związane z wynikami ostatnio dokonanych inwestycji

Na koszt firmy

Ukąszenie węża

Potrzeba wyrównania strat

Skłonności motywacyjne inwestorów

Efekt dyspozycji

Jeśli tylko cena akcji wróci do ceny zakupu, natychmiast to sprzedam.

Cena spadła tak znacznie, że absolutnie nie mogę ich teraz sprzedać.

Będę trzymał dalej – tańsze już być nie mogą.

Bardziej boli strata naszej inwestycji w jedną spółkę,
niż taka sama strata na całej giełdzie →
podstawowy błąd atrybucji

Kolejny poradnik „Jak zostać milionerem?”

1. Po co inwestuję?
 2. Jaki jest mój horyzont czasowy?
 3. Ile czasu mogę poświęcić na dogłębne oglądanie swoich inwestycji?
 4. Jakim kapitałem dysponuję?
 5. Jaki poziom strat mogę zaakceptować?
 6. Jak zdywersyfikowane są wszystkie moje inwestycje?
-

Warsztaty

1. Idealna inwestycja
 2. Jak nie dać się oszukać?
-